

Odлуka o sudskim posmatracima

Koristeći se ovlaštenjima koja su Visokom predstavniku data članom V Aneksa 10 (Sporazum o civilnoj implementaciji Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, prema kojem je Visoki predstavnik konačni autoritet u zemlji u pogledu tumačenja pomenutog Sporazuma o civilnoj implementaciji Mirovnog ugovora; i posebno uzevši u obzir član II. 1. (d) gore navedenog Sporazuma, prema kojem Visoki predstavnik “pruža pomoć, kada to ocijeni neophodnim, u iznalaženju rješenja za sve probleme koji se pojave u vezi sa civilnom implementacijom”;

Pozivajući se na stav XI.2 Zaključaka Vijeća za implementaciju mira koje se sastalo u Bonu 9. i 10. decembra 1997. godine, u kojem je Vijeće za implementaciju mira pozdravilo namjeru Visokog predstavnika da iskoristi svoj konačni autoritet u zemlji u pogledu tumačenja Sporazuma o civilnoj implementaciji Mirovnog ugovora kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme, kako je prethodno rečeno, “donošenjem obavezujućih odluka, kada to bude smatrao neophodnim”, u vezi sa određenim pitanjima, uključujući (u skladu sa tačkom (c) ovog stava) i “mjere u svrhu obezbjeđenja implementacije Mirovnog sporazuma na čitavoj teritoriji Bosne i Hercegovine i njenih entiteta”;

Obzirom na član II 2. i član II 3. (e) Ustava Bosne i Hercegovine koji svim licima na teritoriji Bosne i Hercegovine garantuje ljudska prava i temeljne slobode definisane Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda i pratećim protokolima, uključujući i “pravo na pravično saslušanje u ... krivičnim stvarima, te druga prava koja se odnose na krivični postupak”;

Imajući na umu da je u cilju pravičnog saslušanja, koje podrazumijeva provođenje istrage prije glavnog pretresa, neophodno provođenje potpune, blagovremene, pravične, efikasne

i sveobuhvatne istrage prije samog glavnog pretresa;

Prihvatajući značaj obaveze da se prilikom vođenja krivičnih postupaka mora učiniti sve da bi se osiguralo da, u mjeri u kojoj je to moguće, sve činjenice budu pouzdano i tačno ustanovljene;

Obzirom na značaj garantovanja primjene osnovnih principa krivičnog postupka koji su na snazi u Federaciji Bosne i Hercegovine, a koji su trenutno definisani u Glavi I član 1. do 19. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, br. 43/98);

Obzirom na značaj garantovanja primjene osnovnih principa krivičnog postupka koji su na snazi u Republici Srpskoj, a koji su trenutno definisani u Glavi I član 1. do 21. Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske (Službeni list Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, br. 26/86, 74/87, 57/89, 3/90; Službeni glasnik Republike Srpske br. 26/93, 14/94, 6/97);

Obzirom na značaj garantovanja primjene osnovnih principa krivičnog postupka u Bosni i Hercegovini, a koji su trenutno definisani u Glavi I član 1. do 19. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine;

U cilju primjene principa zakonitosti krivičnog gonjenja u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao što je trenutno propisano u članu 16. pomenutog Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine;

U cilju primjene principa zakonitosti krivičnog gonjenja u Republici Srpskoj, kao što je trenutno propisano u članu 18. pomenutog Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske;

U cilju primjene demokratskih standarda i principa definisanih u Zakonu o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, prije svega principa zakonitosti i jednakosti u postupanju, definisanih u

članovima 2. i 14. pomenutog Zakona, te propisanih standarda transparentnosti naglašenih otvorenom prirodom glavnog pretresa kao što je propisano u članu 234. Zakona;

Podsjećajući na vitalni značaj koji za Federaciju Bosne i Hercegovine, Republiku Srpsku i Bosnu i Hercegovinu imaju napor i čiji je cilj da se osigura jačanje i poštivanje vladavine prava;

Imajući na umu Kominike Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira (Sarajevo 13. juli 2000), u kojem se kaže da su se Upravni odbor i Visoki predstavnik između ostalog složili da je za promovisanje vladavine prava potrebno ulagati stalne napore od strane međunarodne zajednice, dok je u kontekstu osnivanja Nezavisne komisije za pravosuđe spomenut nastavak praćenja i procjene rada sudova i tužilaštava u svjetlu okončanja mandata JSAP-a;

Uzimajući u obzir, putem pozivanja na i informacije iz odredaba članova III 1. (a) i IV 3. Aneksa 11 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, u kojem su strane potpisnice Sporazuma o međunarodnim policijskim snagama između ostalog prihvatile praćenje, posmatranje i inspekciju pravosudnih organizacija i postupaka na bilo kojim lokacijama i objektima gdje se odvijaju pravosudne aktivnosti;

Imajući na umu postojanje i značaj obaveze objelodanjivanja informacija, koje se između ostalog moraju pridržavati sve sudije, tužioci, te službenici ministarstava unutrašnjih poslova, finansija i pravde, a u smislu informacija koje od njih traži Nezavisna komisija za pravosuđe, u skladu sa Odlukom Visokog predstavnika br. 94/01 (Službeni glasnik Bosne i Hercegovine br. 10/01, Službene novine Federacije BiH br. 14/01 i Službeni glasnik Republike Srpske br. 17/01), te Odlukom Visokog predstavnika br. 16/02 (Službeni glasnik Bosne i Hercegovine br. 10/01, Službene novine Federacije BiH br. 40/02 i Službeni glasnik Republike Srpske br. 55/02);

Obzirom da je misija Međunarodnih policijskih snaga Ujedinjenih nacija okončana 31. decembra 2002. godine;

Imajući dalje u vidu da je za promovisanje vladavine prava i procesa implementacije mira potrebno praćenje sudskih postupaka u svim fazama na čitavoj teritoriji Bosne i Hercegovine kada god to smatraju neophodnim osobe koje je za to ovlastio Visoki predstavnik;

Izvodeći zaključak da je za ovakvo praćenje sudskih postupaka potrebno ovlastiti uredno imenovane osobe koje bi imale pravo vršiti uvid u sve sudske spise i dokumente koji se odnose na predmete koji se prate;

Svjestan činjenice da identitet ovih uredno imenovanih posmatrača na suđenjima mora biti jasno ustanovljen i poznat;

Uzimajući u obzir sve gore navedeno, Visoki predstavnik ovim donosi sljedeću

ODLUKU

(1) Koristeći se ovlaštenjima koja su mu data članom V Aneksa 10 (Sporazum o civilnoj implementaciji Mirovnog ugovora) Opšteg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, Visoki predstavnik je zaključio da u interesu pravosuđa postoji potreba da imenuje određeni broj lica koja će biti ovlaštena da prate sudske postupke, a kojima će u tu svrhu biti izdate odgovarajuće službene legitimacije.

(2) Ovi ovlašteni posmatrači imaju pravo da bez ikakvih smetnji ili zapreka, bez obzira na moguće restriktivne odredbe procesnih zakonskih propisa ili pravila, prisustvuju i prate sudske postupke za koje budu zainteresovani, te pravo da izvrše uvid u sudske spise koji se odnose na ove navedene postupke.

(3) Sudski postupci o kojima se ovdje radi mogu se pratiti u bilo kojoj fazi, bez obzira da li se radi o pretprocesnoj ili

nekoj drugoj fazi.

(4) Ovi posmatrači moraju poštivati sva postojeća pravila u pogledu povjerljivosti i eventualnoj zatvorenosti postupka za javnost.

(5) Ova odluka, koju Visoki predstavnik donosi u gore navedenom svojstvu u skladu sa ovlastima koje su mu date njegovim međunarodnim mandatom, ne može biti predmetom razmatranja pred sudovima Bosne i Hercegovine. Međutim, donošenjem ove Odluke Visoki predstavnik ne nastupa umjesto bilo kojeg domaćeg zakonodavnog tijela.

Ova odluka stupa na snagu odmah, i odmah se objavljuje u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine.

Sarajevo, 24. januar 2003.

Paddy Ashdown
Visoki predstavnik